

વર્ષાનું આગમન

હ. ભાયાળી

વર્ષાના આગમને

મેઘો ઉપર ચડી આવ્યા છે -

ગર્જતા, ક્વચિત મંદ્ર ધ્વનિ કરતા, વિજળીનાં ફલ્લકારાવાળા જલ્લિબિંદુ
ટપકાવતા ;

કેટલાક કેશ, ચંપો, શણ, કુરંટક (પીઢો કાંટાસેરિઓ), સર્પપ,
પદ્મપરાગનો વાન ધરતા (નીલ) ;

કેટલાક લાખનો રસ, કિંશુક, જાસુદ, બંધુજીવક (બપોરિયો). ઝંઝી
જાતનો હીંગલોક, ચંદનનો રસ, ઘેટા અને સસલાનું રુધિર, ઇંદ્રગોપ -
એનો વાન ધરતા (રક્ત) ;

મયૂર, ગઢી, પોષ્ટ અને ચાસ પક્ષીનાં પીછાં, ભ્રમરની પાંખ, પ્રિયંગુ,
નીલોત્પલ, તરત ઝીલેલું શિરીષપુષ્પ-એનો વાન ધરતા (હરિત-નીલ) ;

કેટલાક આંજળ, ભૂંગ, અરિષ્ટરત્ન, મહિષ - એનો પાન ધરતા (શ્યામ);
પવનવેગે વિશાળ ગગનમાં ચપલતાથી ગતિ કરતા ;

ઉપરાઉપર ત્વરિત નિર્મલ જલધારા વરસાવતા-જે પ્રચંડ પવનવેગે ચોતરફ
ફેલાતી હતી ;

ધારાપાતે ધરાતલને શીતલ કરતા, અને ધરાને હરિયાળીની કાંચલી
પહેરાવતા.

વૃક્ષરાજિ નવપલ્લવિત બની છે ;

વલ્લી-વિતાન પ્રસર્યાં છે ; ઝંઝાળવાળા પ્રદેશો રમણીય દીસે છે ;

પહાડના શિખરો અને ઢોળાવો પરથી ઝરણાં દડી રહ્યાં છે ;

ગિરિનદીઓમાં ઢહોલું જલવેગે વહી રહ્યું છે અને તેમાં ફીણના
ગોટા દોડે છે ;

ઉપવનો સર્જ, અર્જુન, કદંબ, કુટજ, શિલીશ્રુની સુગંધે મધમગ્ન છે

મેઘગર્જનાથી હૃદય મયૂરો મુક્ત કંઠે કેકારવ કરતા, ઋતુબલે મત્ત
 થઈને ઢેલોની સાથે નૃત્ય કરે છે ;
 કોકિલોનો ટહુકાર પ્રસરે છે ;
 ઇંદ્રગોપ સરકી રહ્ય છે ;
 દેડકા ડળકે છે ;
 પુષ્પમધુના પાને મત્ત, લોલ ભ્રમર-ભ્રમરીઓ ટેલે વઢી ઉદ્યાનોમાં ગુંજન
 કરે છે ;
 ચંદ્ર, સૂર્ય, ગ્રહ, નક્ષત્ર, તારાનું તેજ શ્યામ મેઘોને લીધે ઢંકાઈ ગયું છે ;
 ગગને મેઘધનુષ્યનો પટ્ટ પહેર્યો છે ;
 ઝડતી બગલીઓની હારોથી મેઘો શોભી રહ્યા છે ;
 કારંડ, ચક્રવાક, કલહંસ ઉત્કંઠિત બન્યા છે.

(જૈન આગમ 'જ્ઞાતાધર્મકથા', પ્રથમ શ્રુતસ્કંધમાંનું વર્ષાવર્ણન)
 અનુવાદ - હ. ભાયાણી